

ЧЕРНИШ

Оксана Олександрівна,
канд. іст. наук,
провідний науковий співробітник
сектору наукознавства
ДНСГБ НААН
(м. Київ)

**ПІВДЕННЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕСОЮЗНОЇ АКАДЕМІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК ІМ. В.І. ЛЕНІНА:
ПЕРШІ РОКИ ДІЯЛЬНОСТІ**

Узагальнено основні результати діяльності Південного відділення ВАСГНІЛ на початковому етапі (1969-1971 рр.) його існування, які показали як здобутки, так і недоліки у науково-методичному керівництві дослідницьким процесом в галузі сільського господарства УРСР.

В статтє обобщены основные результаты деятельности Южного отделения ВАСХНИЛ на начальном этапе (1969-1971 гг.) его существования. Показаны как достижения, так и недостатки работы отделения в научно-методическом руководстве исследовательским процессом в отрасли сельского хозяйства УССР.

In the article speech goes about the basic results of activity of the South separation of ВАСХНИЛ on the initial stage (1969-1971) his existences, which showed both achievements and defects in the scientifically-methodical managing a research process in industry of agriculture of UKRAINE.

На шляху розвитку вітчизняної аграрної науки важливим етапом є 60–80-ті роки ХХ ст., що пов'язані з черговим етапом академізації сільськогосподарської науки в УРСР, результатом якого стало створення Південного відділення Всесоюзної академії сільськогосподарських наук імені В.І. Леніна (ПВ ВАСГНІЛ). Створення в 1969 році цієї структури управління науковим забезпеченням сільськогосподарського виробництва республіки обумовлене назрівшою на той час необхідністю підвищення рівня й об'єму галузевих наукових досліджень, які не відповідали завданням подальшого розвитку сільського господарства, що висувало партійно-державне керівництво

Радянського Союзу і УРСР як його складової. Пріоритетними серед них були визнані усунення в короткі терміни розриву між теоретичними дослідженнями і практичним застосуванням досягнень науки в сільськогосподарському виробництві, а також розробка і послідовне вдосконалення науково обґрунтованих систем землеробства для різних природно-економічних районів країни з урахуванням багаторічного передового досвіду ведення в них сільськогосподарського виробництва і перспектив їх розвитку.

З метою підвищення рівня теоретичних досліджень в галузі сільського господарства у підпорядкуванні ВАСГНІЛ зосередили всесоюзні науково-дослідні інститути сільськогосподарського напрямку. Академія у свою чергу разом із Міністерством сільського господарства СРСР висунула пропозицію, узгоджену з Державним комітетом Ради Міністрів СРСР з науки і техніки, організувати відділення ВАСГНІЛ: Південне (м. Київ), Середньоазіатське (м. Ташкент) і Сибірське (м. Новосибірськ). КПКС й уряд СРСР підтримали пропозицію. 12 грудня 1969 року Рада Міністрів СРСР прийняла постанову № 945 про відкриття Південного відділення Всесоюзної академії сільського господарства ім. В.І. Леніна.

За рік своєї діяльності Південне відділення ВАСГНІЛ поліпшило існуючий до його появи контроль за роботою науково-дослідних інститутів і методичне керівництво ними, а також планування й координацію наукових досліджень з питань сільського господарства в республіці, провело певні заходи щодо зміцнення матеріально-технічної бази інститутів і дослідних господарств. Плани наукових досліджень, будівництва приміщень і господарської діяльності інститутів та їх дослідних господарств за 1970 рік були виконані. В той же час практика першого року діяльності ПВ ВАСГНІЛ показала, що у зв'язку з переходом науково-дослідних установ республіки на союзний бюджет у їх фінансуванні й матеріально-технічному постачанні створилося багато труднощів, що стримувало подальший розвиток наукових досліджень.

На початку 1970-х років асигнування на науку в СРСР в цілому зросли. Але для інститутів Південного відділення фінансування на 1971 рік Президія

ВАСГНІЛ залишила майже на рівні попереднього року. Плани фінансування капітальних вкладень і фонди матеріально-технічного забезпечення Міністерство сільського господарства СРСР і ВАСГНІЛ доводили інститутам значно пізніше, ніж це робилося в республіці. Для того, щоб вирішити ті чи інші питання фінансування й постачання, які раніше оперативно вирішувалися на місці, працівники відділення витрачали багато часу й коштів на відрядження до Москви. Зокрема, порушилася система постачання господарств, через те, що Головпостач Міністерства сільського господарства СРСР відмовлявся передавати фонди постачання інститутів через «Укрсільгосптехніку». Відтак наряди на матеріали йшли на міжобласні бази, внаслідок чого збільшилася відстань між господарствами й організаціями постачання. Наприклад, харківські й полтавські інститути за цементом і склом повинні були їхати не у свої області, а в Київ. ВАСГНІЛ не мав резервів для задоволення гострих потреб інститутів, що виникали, тоді як у республіці були для цього більші можливості. Слід також відзначити, що в грудні 1970 р. ВАСГНІЛ тричі змінював для Південного відділення проект плану капітальних вкладень, були випадки розподілу фондів без його відома, а також видачі окремим установам нарядів на фонди за рахунок ПВ ВАСГНІЛ [1].

Для подолання нагальних проблем фінансування й матеріально-технічне постачання Південного відділення ВАСГНІЛ разом з підпорядкованими йому науково-дослідними установами передали з ведення Міністерства сільського господарства СРСР і ВАСГНІЛ Раді Міністрів Української РСР. Такий крок значно прискорив науково-дослідну діяльність в галузі сільського господарства.

За перший рік функціонування ПВ ВАСГНІЛ підпорядковані йому науково-дослідні установи землеробського профілю продовжували дослідження із селекції сільськогосподарських культур, удосконаленню первинного насінництва, розробці ефективних і економічних технологій виробництва зерна, картоплі, цукрового буряка, овочів, технічних і кормових культур, з підвищення родючості ґрунту, боротьби з бур'янами, хворобами й

шкідниками сільськогосподарських культур. Інститути разом з Міністерствами сільського господарства Української РСР і Молдавської РСР проводили роботу із широкого впровадження у виробництво нових високопродуктивних, високоврожайних сортів сільськогосподарських культур, у тому числі озимої пшениці сортів Кавказ, Аврора, Одеська 51, Миронівська Ювілейна 50, Харківська 63, Дніпропетровська 521 та ін. Розпочали роботу із прискореного розмноження нових сортів озимого жита – Харківська 60 Українського інституту рослинництва, селекції й генетики; Деснянка 2 Чернігівської обласної дослідної станції й озимого ячменя – Оріон, Одеський 31 і Одеський 46 Всесоюзного селекційно-генетичного інституту.

Широко впроваджувалися нові гібриди кукурудзи ВІР 156, Дніпропетровська 247 МВ Всесоюзного інституту кукурудзи, Одеський 50 М Всесоюзного селекційно-генетичного інституту, Краснодарський 436 М. В 1971 р. ці гібриди вирощували на площі 155 тис. га. Також розпочате широке розмноження ярого ячменя Нутанс 244 Всесоюзного селекційно-генетичного інституту, який визнаний перспективним для восьми областей. Успішно впроваджувалися сорти Донецький 4 Донецької обласної дослідної станції, Носовський 6 і Чернігівський 7 Чернігівської обласної дослідної станції. В 1971 р. ці сорти висівали на 173 тис. га. У чотирьох областях УРСР районований сорт білого кормового люпину Київський мутант. По врожайності зерна він перевищував стандарти на 8-10 ц/га, а по врожайності зеленої маси – на 50–60 ц/га. Молдавський інститут селекції, насінництва й агротехніки польових культур в 1971 р. передав у державне випробування нові сорти гороху Вітрило й Кормове 225, які за врожайністю зерна перевершували районовані сорти на 2–3 ц/га. У Всесоюзному селекційно-генетичному інституті отримані аналоги гібридів кукурудзи з підвищеним вмістом лізину. Створені нові сорти озимого жита Харківська тетраплоїдна 70, Київська тетраплоїдна, Верхнячська 347 та ін.

Деякі успіхи були досягнуті в селекції кормових культур. Уперше в УРСР передали в державне сортовипробування полігібридний сорт кормового буряка й тетраплоїдний сорт конюшини Ан-Тетра 1 селекції Українського НДІ

землеробства й сектору молекулярної біології й генетики Академії наук УРСР. Цінними для зрошуваних земель виявилися нові сорти люцерни Херсонська 6 і Херсонська 9 селекції Українського НДІ зрошеного землеробства.

Молдавський НДІ зрошеного землеробства й овочівництва проводив велику роботу із прикладної генетики. Тут створили колекцію томатів, визначили кращі мітчики й установлена закономірність спадкування ознак при схрещуванні різних видів томатів. В 1971 р. відібрали перспективні номери для селекційної роботи. У цьому ж інституті методом індивідуального відбору виведено два сорти харчової квасолі, які перевищували районовані сорти за врожайністю дружності дозрівання й хіміко-технологічним властивостям. А Молдавський інститут селекції, насінництва й агротехніки польових культур у результаті спрямованої селекції на високий вміст білка створив перспективний сорт сої Артемівка. Вміст білка в зерні цього сорту становив 43 %, що на 4–5 % вище, ніж у районованого сорту Дніпровський 127. У Держкомісії з сортовипробування перевірявся середньоранній сорт сої Негруца, що мав в зерні 41,5 % білка.

Український НДІ рослинництва, селекції й генетики передав у державне випробування новий сорт соняшника Харківський 100, який за вмістом олії значно перевищував стандарт. Отримали гібриди соняшника на стерильній основі. Український інститут садівництва і його дослідні станції передали в державне сортовипробування три нові форми яблуні, три форми персика, а також нові форми сливи й черешні.

Інститути землеробського напрямку за перші роки діяльності ПВ ВАСГНІЛ значно розширили дослідження з підвищення родючості ґрунтів, удосконалення систем землеробства й технологій вирощування сільськогосподарських культур. Розробили й впровадили у виробництво пропозиції щодо захисту ґрунтів від ерозії. З цією метою у всіх ґрунтово-кліматичних зонах в якості опорних господарств були спеціально відібрані колгоспи й радгоспи. Склали й передали виробництву диференційовані рекомендації із застосування добрив з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов

окремих зон. Впровадження цих рекомендацій здійснювалося в основному через систему агрохімічної служби.

У зв'язку зі швидким розвитком зрошення на півдні УРСР і в Молдавській РСР проведено дослідження й передано виробництву рекомендації з режимів зрошення сільськогосподарських культур. Український НДІ зрошуваного землеробства завершив розробку режимів зрошення, що дозволяли підвищити врожай озимої пшениці на 25-30 %, а цукрового буряка – на 15-20 % при значній економії поливної води. У цій науковій установі виготовлено декілька дослідних зразків водомірів і автоматичних водовипусків, що сприяли скороченню витрат ручної праці, засобів і води при зрошенні. Інститут землеробства й тваринництва західних районів УРСР розробив засоби підвищення ефективності гончарного дренажу, при впровадженні яких підвищувався врожай ярого ячменя на 3,6 ц/га й картоплі – на 31 ц/га.

В 1971–1972 рр. значно розширили дослідження з технології механізованого вирощування цукрового буряка, кукурудзи й картоплі. Проводилася робота зі створення шестирядного кукурудзозбирального комбайна, нового картоплезбирального комбайна, а також з впровадження у виробництво вдосконаленого бурякозбирального комбайна. Городники інститутів регіону розробляли промислову технологію вирощування помідорів, огірків, капусти, моркви й інших овочевих культур.

Особлива увага приділялася проведенню досліджень із вдосконалення технологій вирощування кормових культур, виготовлення трав'яного борошна й сінажу. Розширили дослідження із селекції й насінництва кормових культур. Розробили комплекс заходів щодо поліпшення й раціонального використання природних кормових угідь, створення багаторічних культурних пасовищ, у тому числі зрошуваних.

Український НДІ захисту рослин запропонував нові способи боротьби зі шкідниками хімічними й біологічними методами, вивчав можливість використання статевої стерилізації шкідливих комах.

Особливо складні завдання довелося вирішувати колективам інститутів тваринницького профілю. Поряд з питаннями технології виробництва продуктів окремих галузей тваринництва треба було розв'язувати проблеми внутрішньогалузевої спеціалізації як основи подальшого успішного вирішення завдань щодо спеціалізації й концентрації виробництва. Розроблені вченими регіону й впроваджені пропозиції щодо технології виробництва молока дозволили підвищити продуктивність праці в 2-3 рази. Використовувалися у виробництві пропозиції щодо виробництва свинини на промисловій основі.

Згідно з тематикою РЕВ разом із ученими НДР, Болгарії й Угорщини розроблено технологію виробництва на матковій свинофермі на 2800 свиноматок і відгодівельній фермі на 54 тис. голів у рік, будівництво яких здійснювалося в Молдавській РСР.

Успішно велися дослідження зі створення в існуючих породах ліній, придатних для високоефективного використання гетерозису у тваринництві, виведенню вітчизняних порід великої рогатої худоби й свиней м'ясної продуктивності. За 1968–1972 р. виведено й апробовано 8 ліній великої рогатої худоби, 10 ліній свиней, асканійський тип багатоплідного каракулю; усі вони перевищували породні вимоги класу еліта на 15–25 %. Вивчені варіанти порід великої рогатої худоби й свиней, які добре поєднувалися при промисловому схрещуванні, також рекомендовані виробництву для впровадження найбільш ефективні схрещування, що забезпечували підвищення скоростиглості або приріст живої ваги потомства в результаті гетерозису на 12–15 %.

У птахівництві й свинарстві вели інтенсивний пошук різних високопродуктивних гібридів для промислових цілей. Створили гібриди яйценосних курей із продуктивністю 235–244 яйця в рік на несучку при витраті 1,5–1,6 кг корму на 10 яєць. М'ясні гібриди досягли живої ваги 1,3 кг в 56-денному віці при витраті 2–2,25 кг на 1 кг приросту ваги [2].

На основі складного багатопородного схрещування створювалися спеціалізовані гібридні лінії кнурів, спарювання яких із чистопорідними свиноматками великої білої породи підвищувало плідність потомства на 0,6–0,9

поросяти в один кал. При цьому на 15–21 день скорочувався строк відгодівлі одержуваного молодняку.

Широким фронтом вели дослідження зі зниження втрат поживних речовин у натуральних кормах шляхом розробки раціональних прийомів збирання, заготівлі й зберігання, а також збагачення їх протеїном, вітамінами, мікроелементами, ферментними препаратами й іншими біологічно активними речовинами. За результатами досліджень розроблені й передані господарствам рекомендації, що дозволяли збільшити заготівлю кормів і поліпшити їхню якість. Виробництву був переданий ряд профілактичних і лікувальних препаратів, що сприяють зниженню втрат тварин від захворювань.

У наукових установах тваринницького профілю удосконалювали існуючі й виводили нові породи, типи, лінії й сімейства тварин, придатних для розведення в умовах промислових комплексів. Тільки за 1971 р. апробовано 13 нових високопродуктивних ліній молочної худоби.

Працюючи над проблемою виведення нової породи м'ясної худоби, Інститут тваринництва Лісостепу й Полісся УРСР створив тварин бажаного типу, які у віці 17–18 місяців досягали живої ваги 450–550 кг при забійному виході 60 %. У Полтавському інституті свинарства й Інституті тваринництва степових районів «Асканія-Нова» вивели три високопродуктивні лінії й два сімейства великої білої породи свиней.

Науково-дослідні інститути розробили рецепти кормів і кормосумішей для міжколгоспних комбикормових заводів; технології виробництва комбикормів-стартерів для телят і поросят раннього відлучення, рецептура й технологія виробництва замітника незбираного молока для телят, а також рецепти преміксів, заміників молока й інші рецептури.

Український НДІ експериментальної ветеринарії одержав нову вакцину проти бруцельозу, яка створювала у тварин стійкий імунітет і не викликала поствакцинальної сіркопозитивності. Застосування цієї вакцини дозволило в 2–3 рази скоротити строки оздоровлення господарств від бруцельозу.

Певні досягнення отримали в розробці технології виробництва продуктів тваринництва на промисловій основі. Найбільших успіхів у цій справі досяг Інститут тваринництва Лісостепу й Полісся УРСР. Тут розроблено сім варіантів технології виробництва молока. Розробили технологію вирощування телят до 6-місячного віку з використанням установки для випаювання молодняку. Ця система утримання дозволяла підвищити продуктивність праці телятниць в 3,5–4 рази. Для великих промислових м'ясо-молочних комплексів запропонували технології ведення гнойового господарства.

В Українському НДІ механізації й електрифікації провели вибір типових господарств по зонах механізації й розробили методика визначення для них оптимального складу машинно-тракторного парку: представили також попередні пропозиції по зональних системах машин на 1976–1980 рр.

За роботу «Технологія й комплекс робіт для потокового збирання зернових і зернобобових культур з одночасним подрібнюванням і скиртуванням соломи» колективу наукових співробітників Українського НДІ механізації й електрифікації сільського господарства й конструкторів Запорізького ДСКБ зернозбиральних машин, а також СКБ по двигунах присудили Державну премію УРСР у галузі науки й техніки за 1971 р. Пройшла державне випробування й рекомендована для серійного виробництва виноградна прищеплювальна машина ПМ-7М конструкції Молдавського НДІ садівництва, виноградарства й виноробства. За допомогою цієї машини один робітник проводив за зміну 1,5 тис. щеплень, що вдвічі більше в порівнянні з ручною працею.

Значний об'єм досліджень виконали економісти-аграрники. Для УРСР розробили проект розвитку, спеціалізації й концентрації сільськогосподарського виробництва, визначили структурні зрушення в його розвитку. Завершили розробку ряду економічних проблем розвитку сільського господарства, внесли до відповідних органів рекомендації й пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності колгоспно-радгоспного виробництва. Це пропозиції з удосконалення виробничих типів сільськогосподарських

підприємств у різних зонах УРСР, підвищення рівня спеціалізації й концентрації скотарства в приміських зонах, удосконалення організації виробництва в спеціальних господарствах з вирощування молодняку великої рогатої худоби, відтворення молодняку свиней, з впровадження в сільське господарство прогресивних технологічних процесів. Вивчили економічний стан колгоспів республіки й обґрунтували напрямки підвищення їх прибутковості. Розробили економічно обґрунтовані норми амортизації сільськогосподарської техніки в рослинництві й тваринництві, рекомендації з організації диспетчерської служби в радгоспах, пропозиції з економічного обґрунтування капітальних вкладень у сільське господарство, а також проект довгострокового плану розвитку сільського господарства на перспективу – до 1990 р. Завершили багаторічні дослідження й підготували проект методики з економічної оцінки землі.

За результатами закінчених наукових досліджень інститути щорічно розробляли план впровадження наукових розробок у виробництво. Зведений план по УРСР розглядала колегія МСГ УРСР, по Молдавії – Рада Міністрів республіки. Серйозні дослідження провели наукові колективи щодо вдосконалення системи ведення господарства по основних природно-економічних зонах. Станом на 1971 р. в Україні цю роботу завершили, її матеріали розглянули в Міністерстві сільського господарства республіки й передали до друку.

Південне відділення ВАСГНІЛ систематично займалося питаннями підготовки й розміщення наукових кадрів. У той час в підпорядкованих йому інститутах працювало 2395 науковців, з них докторів наук – 79, кандидатів – 1286. За 1969–1971 роки питома вага науковців з ученими ступенями зросла на 13 %, а старших наукових співробітників – на 18 %. Віковий склад учених характеризувався такими даними: у віці до 29 років – 7 %; 30–40 років – 50 %; 41–50 років – 28 %; 51–60 років – 9 %, старше 60 років – 6 %. Поповнення науково-дослідних установ науковими кадрами проводилося шляхом підготовки їх в аспірантурі при 17 інститутах ПВ ВАСГНІЛ. За три роки

аспірантуру закінчили 548 осіб, з них з відривом від виробництва - 386 і в заочній аспірантурі – 162. Із цієї кількості в підвідомчі відділенню науково-дослідні установи спрямовано 288 людей, на обласні й республіканські дослідні станції Міністерства сільського господарства УРСР – 45; у науково-дослідні установи інших відомств – 53. Станом на 1971 р. в аспірантурі навчалось 515 осіб, з них 249 з відривом від виробництва й 266 – заочно. Для порівняння варто згадати, що за період функціонування Української академії сільськогосподарських наук (1957–1961 р.) закінчило аспірантуру 240 осіб, тобто майже в двічі менше за в тричі більший період. В аспірантуру приймалися фахівці колгоспів і радгоспів, а також випускники по рекомендаціях вчених рад і ректорів вузів. Наукове керівництво підготовкою аспірантів здійснювало 269 ведучих учених, з них 97 академіків, членів-кореспондентів академій, професорів і докторів наук [3]. Як видно з наведених даних, на початку роботи ПВ ВАСГНІЛ значно активізувався процес оновлення наукових кадрів, при чому їх підготовка здійснювалася на високому педагогічному й методичному рівні. Згодом цей процес уповільнювався, і вже через приблизно десять років станом на 1 січня 1980 р. кількість аспірантів у галузевих науково-дослідних інститутах складала 350 осіб.

З перших років своєї діяльності ПВ ВАСГНІЛ приділяло велику увагу висуванню молодих учених на керівні посади. За час його існування із числа молодих науковців на посади заступників директорів дослідних станцій з наукової роботи, завідувачів відділів і лабораторіями інститутів було висунуто близько 60 осіб. Ставилося завдання найближчим часом добитися такого положення, щоб учений ступінь мали всі завідувачі відділів, старші наукові співробітники інститутів і не менше половини молодших наукових співробітників.

Поряд із науковими здобутками науково-дослідних установ, що входили до складу ПВ ВАСГНІЛ, було чимало недоліків, зокрема в організації робіт з виконання тематичних планів, формуванні структури штатів, недостатньо високий рівень наукових досліджень. Потрібно було покращити капітальне

будівництво, у першу чергу слід було звести споруди, відсутність яких гальмувала проведення науково-дослідної роботи.

Крім того, створена система планування й координації наукових досліджень в масштабі країни мала свої позитивні й негативні сторони. До позитивної слід віднести те, що встановлений організаційний порядок дозволяв мати єдиний план досліджень, визначити відповідальність головних науково-дослідних інститутів і співпідпорядкованість інститутів-виконавців. Це дозволяло при потребі оперативно вносити зміни в план. Разом з тим така централізація, наявність великої кількості інститутів, наділених правами головних, часто породжувало формальний підхід і надмірно ускладнювало звітність. Складені на 1971–1975 рр. головними інститутами координаційні плани не завжди були ув'язані між собою, внаслідок чого значна кількість проблем дублювала одна одну. У цих планах завдання часто доводили без врахування фактично проведеної роботи в інституті. Так, Українському НДІ землеробства з проблеми «Розробка й впровадження комплексних заходів щодо захисту сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів по зонах країни» доручене виконання таких завдань: «Розробити нові зональні комплексні заходи щодо захисту пшениці від іржі» і «Вивчити динаміку епіфітотій іржі й вдосконалити методи прогнозу розвитку хвороби». В Інституті землеробства для виконання цих завдань не мали відповідних кадрів і належної матеріально-технічної бази. До того ж ці завдання виконувалися інститутами захисту рослин і Українським НДІ рослинництва, селекції й генетики.

Одним із серйозних недоліків у системі координації науково-дослідних робіт було також те, що на один галузевий інститут доводилося до 10 головних інститутів-координаторів. Так, Український НДІ землеробства погоджував тематику й подавав щорічно звіти про її виконання на адресу 11 установ-координаторів. Український НДІ рослинництва, селекції й генетики мав 9 інститутів-координаторів, Український НДІ експериментальної ветеринарії – 8 і т. д. Істотним недоліком у роботі головних інститутів-координаторів було й те,

що в ряді випадків стан і рівень досліджень у них не відповідав тогочасним вимогам. До того ж вони погано забезпечували співвиконавців проблеми загальними програмами досліджень, уніфікованими методичними вказівками, не розробляли форм обліку й іншої наукової й методичної документації.

У зв'язку з цим провідні вчені – члени ПВ ВАСГНІЛ наполягали на тому, щоб переглянути систему науково-дослідних робіт у системі ВАСГНІЛ у напрямку різкого скорочення кількості інститутів-координаторів для того, щоб на один галузевий або зональний інститут доводилося не більше двох інститутів-координаторів. Необхідно було встановити обмежений перелік проблем і тем союзного координаційного плану таким чином, щоб у цей список входила тільки тематика загальнодержавного значення. А проблеми й теми зонального характеру пропонувалося залишити за регіональними відділеннями й надати їм право координації.

Отже, початковий етап діяльності Південного відділення ВАСГНІЛ (1969–1971 рр.) характеризувався пошуком шляхів наукового й методичного керівництва дослідницьким процесом в галузі сільського господарства УРСР з метою підвищити ефективність наукових досліджень і зрештою отримати високі показники у сільськогосподарському виробництві. Крім того, здійснювалося виявлення існуючих недоліків у системі планування й координації науково-дослідних робіт в республіці, що сприяло своєчасному їх подоланню.

Список використаної літератури

1. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 32, спр. 324. [Інформація голови оргбюро Південного відділення ВАСГНІЛ В.Ф. Пересипкіна до ЦК КП України про діяльність відділення], арк. 19–21.

2. Сессия Всесоюзной академии сельскохозяйственных наук имени В.И. Ленина выступления на пленарных заседаниях // Вестн. с.-х. науки. – 1972. – № 6 (198). – С. 94–96.

3. Общее собрание академиков и членов-корреспондентов ВАСХНИЛ // Вестн. с.-х. науки. – 1973. – № 10 (214). – С. 130–135.